

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)
Imhallef Anthony Ellul
Appell numru: 28/2015/1
Nathalie Chetcuti (appellanta)

Vs

Direttur Generali (Planning and Priorities Co-ordination Division) fi hdan il-Ministeru ghall-Affarijiet Ewropej u Twettiq tal-Manifest Elettorali, tal-Gvern ta' Malta; Direttur Generali (Funds and Programmes Division) fi hdan il-Ministeru ghall-Affarijiet Ewropej u Twettiq tal-Manifest Elettorali tal-Gvern ta' Malta; Is-Segretarju Permanenti fi hdan il-Ministeru ghall-Affarijiet Ewropej u Twettiq tal-Manifest Elettorali, tal-Gvern ta' Malta; 4. Direttur Corporate Services fi hdan il-Ministeru ghall-Affarijiet Ewropej u Twettiq tal-Manifest Elettorali, tal-Gvern ta' Malta; L-Avukat Generali u l-Gvern ta' Malta (appellati)

19 ta' Mejju, 2017.

- Fl-10 ta' Dicembru, 2014 ir-rikorrenti pproponiet proceduri quddiem it-Tribunal Industrijali fejn ilmentat mill-fatt li fit-30 ta' Awissu 2014 il-Gvern ma kienx estendilha l-kuntratt ta' impieg u dan wassal sabiex gew lezi d-drittijiet li għandha skont ir-Regolamenti dwar il-Kuntratti ta' Servizz għal Terminu ta' Zmien Fiss (Legislazzjoni Sussidjarja 452.81). Għalhekk talbet lit-Tribunal sabiex:

"(a) jiddikjara li n-nuqqas ta' tigdid tal-kuntratt tal-impieg tar-rikorrenti qed jikser id-drittijiet tagħha skont il-Legislazzjoni Sussidjarja 452.81 dwar Kuntratti ta' Servizz għal Terminu ta' Zmien Fiss (b) jordna li r-rikorrent terga' titpogga fl-impieg mal-intimati fuq kuntratt għal zmien indefinit mar-Rapprezzanza Permanenti ta' Malta għall-Unjoni Ewropea gewwa Brussel bl-istess kondizzjonijiet ta' xogħol li kellha fl-ahhar kuntratt ta' impieg tagħha mal-intimati (c) jiddikjara li għandhom ihallsu l-paga lir-rikorrenti minn Awissu 2014 sa meta titpogga lura fl-impieg tagħha (d) jiffissa kumpens adegwat għall-ksura ta' din il-ligi da parti tal-intimati".

- Waqt is-smiegh tal-kaz, l-intimati taw eccezzjoni ulterjuri li l-azzjoni hi perenta għaliex kienet prezentata wara l-erba' xhur kontemplati f'regolament 8(2) tal-L.S. 452.81.
- B'decizjoni tat-12 ta' Ottubru, 2015 it-Tribunal laqa' l-eccezzjoni.
- Ir-rikorrenti appellat mid-decizjoni fejn ilmenta mill-interpretazzjoni li t-Tribunal ta lir-regolament. Fost'affarijiet ohra argumentat li filwaqt li t-Tribunal qal li kellha tara xi dawl ahmar, il-ligi titkellem dwar trattament anqas

favorevoli, u cioe' azzjoni konkreta fil-konfront tal-impiegati. Il-ligi ma tikkontemplax meta l-impiegata jmissa kienet taf jew setghet kienet taf. L-era' xhur għandhom jiddekorru minn meta l-impieg gie tterminat u għalhekk l-azzjoni m'hijiex perenta.

5. L-intimati wiegbu li:

- i. L-appell hu null ghaliex sar fuq punt ta' fatt meta l-ligi ma tippermettix appell simili (artikolu 82(3) tal-Att dwar l-Impiegi u r-Relazzjonijiet Industrijali, Kap. 452).
- ii. L-appell hu biss censura tal-apprezzament fattwali li għamel it-Tribunal.

6. **Fatti.**

- i. B'kuntratt tas-17 ta' Settembru, 2004 l-attrici nghatat impieg bhala *Technical Attache* mal-Gvern ta' Malta għall-perjodu ta' tliet snin mill-24 ta' Settembru, 2004.
- ii. B'kuntratt tal-24 ta' Settembru, 2007 l-impieg gie mgedded għal tliet snin ohra u fih jingħad, "**(....) and cannot be extended beyond the period of this agreement**".
- iii. Kien fil-15 ta' Gunju, 2007 li r-Regolamenti dwar Kuntratti ta' Servizz għal Terminu ta' Zmien Fiss (Legislazzjoni Sussidjarja 452.81), saru jaapplikaw ukoll għas-servizz mal-Gvern. Pero dan jeskludi regolament 7(3) tal-istess regolamenti.
- iv. B'email datata l-1 ta' Dicembru, 2009 intbagħtet lill-attrici ittra ta' Dr Christopher Ciantar, Segretarju Permanenti fil-Ministeru għar-Rizorsi u l-Affarijiet Rurali, fejn fost'affarijiet intqal: "*The first of these decisions is that the overall period of service that may be served by any officer in a technical attaché/research officer position/s cannot exceed a total of five years nine months. This means, therefore, that if warranted by an officer's performance, an original three-year Agreement may be extended for a further period up to a maximum of thirty-three months*".
- v. B'kuntratt tad-29 ta' Novembru, 2011 l-attrici giet ingaggata fil-kariga ta' Technical Attache (*Environmental Horizontal*). Fil-kuntratt jingħad li l-kariga kienet wahda 'of trust' u għalhekk "*this Agreement falls under Regulation 3(b)(4)(b)(ii) of LN 239/2008 amending LN 51/2007 entitled Contracts of Service for a Fixed Term Regulations 2007*". Jingħad ukoll li l-ingagg kien ghall-perjodu ta' 3 snin li bdew mill-25 ta' Settembru, 2010, u għalhekk hu evidenti li meta skada l-kuntratt tal-24 ta' Settembru 2007 il-konvenuta nzammet fl-impieg.
- vi. Sussegwentement il-kuntratt tad-29 ta' Novembru 2011 gie mgedded:
 - (a) Sal-31 ta' Jannar, 2014; wara
 - (b) Sat-30 ta' April, 2014; u wara

- (c) Sat-30 ta' Awissu, 2014;
- vii. Wara t-30 ta' Awissu, 2014 il-kuntratt ma regax gie mgdedd.
- viii. Jirrizulta li b'avviz pubblikat fit-18 ta' Ottubru, 2013 fil-gazzetta tal-gvern saret sejha ghall-applikazzjonijiet ghall-kariga ta' Technical Attaché' fil-Ministeru ghall-Affarijiet Ewropej u t-Twettiq tal-Manifest Elettorali. L-attrici applikat¹ izda ma ntghazlitx.
- ix. Jirrizulta li b'avviz pubblikat fit-28 ta' Jannar, 2014 fil-gazzetta tal-gvern, saret sejha ghall-applikazzjonijiet ghall-kariga ta' Technical Attaché' fil-istess Ministeru. L-attrici applikat izda ma ntghazlitx.
- x. Fil-11 ta' Dicembru, 2014 l-attrici pprezentat kawza fit-Tribunal Industrijali.
- xi. L-ilment tal-attrici hu li sehh ksur tar-Regolament dwar il-Kuntratti ta' servizz ghal Terminu ta' Zmien Fiss (L.S. 452.81).

Konsiderazzjoni.

7. B'riferenza ghall-ewwel eccezzjoni, il-qorti ma taqbilx li l-appell hu null. It-Tribunal laqa' l-eccezzjoni ghar-raguni li dakinhar li ffirmat l-ahhar estensjoni tal-kuntratt (17 ta' Gunju, 2014):

*"(....) kienet taf ghal x'hiex qed tiffirma u jekk f'dan kien hemm **xi 'dawl ahmar'** **setghet u messha ratu qabel**. Din l-estensjoni kienet preceduta minn zewg estensjonijiet qosra ohra – fermati 3 ta' Frar, 2014 u 11 ta' Novembru, 2013..."*

L-ilment principali tal-attrici hu dwar il-mod kif it-Tribunal applika r-regolament 8(2) tal-Legislazzjoni Sussidjarja 452.81, fis-sens li:

"16. Illi, filwaqt li t-Tribunal jargumenta li l-appellanta jmissa rat xi dawl ahmar, il-ligi tagħna titkellem dwar trattament anqas favorevoli, u cioè azzjoni konkreta fil-konfront tal-impiegati; l-ligi tagħna ma titkellimx fuq cirkostanzi meta l-impiegata jmissa kienet taf jew setghet kienet taf, jew meta jmissa rat xi dawl ahmar. Kien propju dan ir-ragunament li wassal li t-Tribunal sabiex jiddeċiedi li tali azzjoni hija preskritta".

Il-qorti m'ghandix dubju li dan hu punt ta' ligi u għalhekk tichad l-ewwel eccezzjoni.

8. Permezz ta' eccezzjoni ulterjuri, l-intimati jsostnu li l-azzjoni saret tardivament għaliex il-proceduri kienu pprezentati wara z-zmien stipulat f'regolament 8(2) tal-imsemmija Legislazzjoni Sussidjarja. Id-deċizjoni tat-Tribunal Industrijali tat-12 ta' Ottubru, 2015 titratta proprju dik l-eccezzjoni. It-Tribunal laqa' l-eccezzjoni wara li qal:

"13. Ta' min iqis li dawn it-termini m'humiex hemm b'kapriċċ imma huma mahsuba biex jagħmlu gustizzja bejn iz-żewġ nahat: il-haddiem u min ihaddem.

14. Il-haddiem irid ikun jaf fejn hu fl-impieg tieghu. Ma jkunx jiddependi mill-burdati ta' min ihaddmu jew mill-interessi ta' min ihaddmu biss. Min ihaddem irid ikun jaf fejn

¹ F'ittra datata 31 ta' Ottubru, 2013 l-Ufficcju tas-Segretarju Permanenti f'dak il-Ministeru għarrraf lill-attrici li kien ircieva l-applikazzjoni tagħha.

hu wkol. Dana sabiex ma jigix imfixkel b'xi mannara dejjem fuq rasu bhal meta ma jkunx jaf x'linhi l-posizzjoni definitiva vis-à-vis l-impiegat tieghu. Ma jistax min ihaddem ikun suggett ghar-rieda tal-haddiem li jiehu passi meta jidhirlu hu u dana f'terminu definit.

15. Fil-kaz prezenti t-Tribunal ihoss illi kieku riedet tara xi dawl ahmar ir-rikorrenti messha u setghet – kif ga ntqal, tarah qabel u tiehu passi qabel u tressaq l-ilment prezenti u mhux thalli z-zmien ghaddej”.

9. Regolament 8(2) tal-Legislazzjoni Sussidjarja 452.81 (Regolamenti dwar Kuntratti ta' Servizz ghal Terminu ta' Zmien Fiss) jipprovdi:

*"Bla hsara għad-disposizzjonijiet tas-subregolament (3), it-Tribunal Industrijali m'għandux jikkunsidra ilment taht dan ir-regolament kemm-il darba dan ma jigix ipprezentat fi zmien erba' xħur li **jibdew ghaddejjin mid-data tat-trattament l-anqas favorevoli**".*

Perjodu li hu ta' dekadenza.

10. Regolament 7(1) tal-istess Legislazzjoni Sussidjara jipprovdi li kuntratt ta' servizz ghall-perjodu fiss għandu jinbidel f'wiehed għal zmien indefinit jekk:

"l-impiegat kien impiegat kontinwament b'kuntratt bhal dak għal zmien fiss kif imsemmi, jew taht dak il-kuntratt mehud flimkien ma' kuntratt jew kuntratti ta' servizz precedenti għal zmien fiss li jeccedi perjodu ta' impieg kontinwu għal aktar minn erba' snin".

L-appellanti tilmenta dwar it-terminazzjoni tal-impieg tagħha ghaliex issostni li b'applikazzjoni ta' dak ir-regolament, il-kuntratt ta' impieg fiss li kellha nħidel għal wieħed ta' zmien indefinit. Għalhekk issostni li kellha tinxamm fl-impieg mal-Gvern u mhux titwaqqaf.

11. Jekk wieħed kelli jibbaza d-decizjoni **biss** fuq il-kuntratt tas-17 ta' Settembru, 2011, l-erba' snin zgur li m'ghaddewx ghaliex l-impieg taht dak il-kuntratt beda **fil-25 ta' Settembru, 2010 u spicca fl-ahhar ta' Awissu 2014.**

12. Pero hu evidenti li r-rikorrenti tippretendi li l-kuntratti ta' qabel ighoddu wkoll. Jekk **ghall-grazzja tal-argument biss għaladarba qegħda tigi trattata l-eccezzjoni li l-azzjoni hi perenta**, wieħed jaccetta li r-regolament 7(1) jaapplika ghall-kaz tar-rikorrenti², ikun ifisser li l-erba' snin għalqu fil-kors tat-

² Materja li m'hemm x htiega li tigi determinata għal finijiet ta' dan l-appell. Fit-twegiba li l-intimati pprezentaw fit-Tribunal Industrijali, iddkikjaraw: "7..... kull allegazzjoni da parti tar-rikorrenti li l-kuntratt ta' impieg tagħha gie mibdul f'wieħed għal terminu indefinit tikkożza mal-fatt li fid-29 ta' Novembru 2011 anness mad-dikjarazzjoni tal-kaz tagħha bhala Dok. NC3 ghazlet li tidhol f'kuntratt ta' impieg għal terminu ta' zmien definit fejn gie espressament rikonoxxut li minhabba n-natura tax-xogħol ta' Technical Attache jissussistu ragunijiet oggettivi a ternur tar-Regolament dwar Kuntratti ta' Servizz għal Terminu ta' Zmien Fiss sabiex tinxamm fuq kuntratt ta' terminu ta' zmien fiss għal aktar minn erba' snin. 8..... hija applikat ghall-posizzjoni ta' Technical Attache Environmental Horizontal Issues għal terminu ta' zmien fiss mahruga permezz ta' sejha ppubblikata fil-gazzetta tal-Gvern tat-18

tieni kuntratt³ cjoe' fl-24 ta' Settembru, 2008. Dik hi d-data effettiva li fiha kellha titqies impjegata fuq bazi indefinit (reg. 8(2)). Wiehed jista' jargumenta li fl-24 ta' Settembru 2008⁴ ir-rikorrenti kellha skop li tilmenta ghaliex l-impieg tagħha ma nqalibx għal wieħed ta' zmien indefinit. Pero' ma jidħir li hemm xi procedura li trid tigi segwita biex l-impieg jinqaleb f'wieħed ta' zmien indefinit, u anzi jidher li jsir hekk *ex lege*.

13. Mill-provi rrizulta li permezz ta' email datata l-1 ta' Dicembru 2009, intbagħtet lir-rikorrenti ittra tas-Segretarju Permanenti Dr Christopher Ciantar⁵ fejn nfurmaha li fil-kariga ta' Technical Attaché wieħed ma jistax iservi għal iktar minn hames snin u disa' xħur, u li għalhekk, "(...) if warranted by an officer's performance, an original three-year Agreement may be extended for a further period up to a maximum of thirty-three months" (Dok. PZ2)⁶. Mela minn dak iz-zmien kienet infurmata li l-impieg tagħha ma kienx qiegħed jigi kkunsidrat bhala wieħed ta' zmien indefinit. Madankollu sa dak iz-zmien ma jirrizultax li r-rikorrenti sofriet xi pregudizzju ghaliex baqghet ghaddejja kif kienet. Anzi hu evidenti li meta skada t-tieni kuntratt, dak tal-24 ta' Settembru 2007, inzammet fl-impieg **mingħajr ma ntalbet tiffirma kuntratt**. Din baqghet is-sitwazzjoni sakemm ipprezentawha kuntratt iehor datat 29 ta' Novembru, 2011 għal zmien definit ta' tlett snin mill-25 ta' Settembru 2007. Mela jidher li dak li nghad fl-ittra tal-1 ta' Dicembru, 2009 ma kienx ser jigi implimentat. Pero' f'dak l-istadju r-rikorrenti kellha l-opportunita li tilmenta għal fatt li l-kuntratt li nħħat biex tiffirma ma kienx qiegħed jikkontempla ghall-kuntratt ta' servizz għal zmien indefinit u anzi jingħad ukoll li l-kariga tagħha kienet 'position of trust'. Pero' f'dan ir-rigward wieħed irid jiftakar li skont l-artikolu 42 tal-Att dwar l-Impieg u r-Relazzjonijiet Industrijali (Kap. 452):

"Jekk mhux f'kaz kif provdut xort'ohra b'dan l-Att, jekk kuntratt ta' servizz bejn impjegat u l-principal tiegħu jew ftehim kollettiv bejn il-principal u r-rappreżentanti magħrufin tal-union jipprovdi għal xi kondizzjoni ta' impieg, inkluzi kondizzjonijiet dwar it-temm ta' dak il-kuntratt, li jkunu anqas favorevoli ghall-impjegat minn dawk specifikati fi jew taht l-Att, dawn għandu jkollhom effett daqslikieku minflok dawk il-kondizzjonijiet li huma anqas favorevoli ghall-impjegat kien hemm imdahħla l-kondizzjonijiet speifikati fi jew taht dan l-Att".

Disposizzjoni li hi ta' ordni pubbliku. Fil-fehma tal-qorti l-istess għandu japplika fir-rigward ta' dawk il-kondizzonijiet ta' impieg li jirrizultaw mir-regolamenti li jsiru b'setgħa mogħtija taht il-Kap. 452, kif inhu l-kaz tal-bdil ta' kuntratt ta' servizz minn zmien fiss għal wieħed f'kuntratt ta' servizz għal zmien indefinit. Regolament li wkoll hu ta' ordni pubbliku. Il-perjodu ta' erba'

ta' Ottubru 2013 kif ukoll ghall-posizzjoni ta' Technical Attaché Document Management għal terminu ta' zmien fiss mahruga permezz ta' sejha ppubblikata fil-gazzetta tal-Gvern tat-28 ta' Jannar 2014".

³ F'dan ir-rigward hu rilevanti wkoll il-proviso tar-regolament 7(1) tal-L.S. 452.81.

⁴ Dak iz-zmien il-Legislazzjoni Sussidjarja 452.81 kienet diga' dahlet fis-sehh.

⁵ Fil-Ministeru għar-Rizorsi u l-Affarijiet Rurali.

⁶ Ittra li ntbagħtet lir-rikorrenti permezz ta' email datata l-1 ta' Dicembru, 2009.

xhur li jissemew f'regolament 8(2) tal-L.S. 452.81, "..... ***jibdew ghaddejjin mid-data tat-trattament l-anqas favorevoli***". Maghmula dawn il-konsiderazzjonijiet, fil-gurnata li r-rikorrenti twaqqfet mix-xogħol kien ukoll jikkwalifika bhala tali għaliex dakinhar twaqqfet mix-xogħol peress li kienet meqjusa li ma kellhiex impieg ta' servizz għal zmien indefinit filwaqt li r-rikorrenti qegħda ssostni li sa dak iz-zmien l-impieg tagħha kien b'applikazzjoni tar-regolament 7 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 452.81 sar impieg bi zmien indefinit.

14. Maghmula dawn il-konsiderazzjonijiet il-qorti taqbel ma' dak li r-rikorrenti qalet f'paragrafu 16 tar-rikors tal-appell. Il-ligi tħid car u tond minn meta għandhom jiddekkorru l-erba' xhur. Meta t-Tribunal laqa' l-eccezzjoni ulterjuri għar-raguni li, "*ihoss illi kieku riedet tara xi 'dawl ahmar' ir-rikorrenti messha u setghet – kif ga ntqal, tarah qabel u tiehu passi qabel u tressaq l-ilment prezenti u mhux thalli z-zmien ghaddej*", iddecieda b'mod li ma jirriflettix dak li trid il-ligi.
15. Fl-ahharnett il-qorti terga' tagħmilha cara li dak li nghad fis-sentenza m'ghandux jinfiehem li din il-qorti d-decidiet xi aspett mill-mertu tal-kaz bhal li r-rikorrenti għandha d-dritt li qegħda tintvoka. Dan ovvjament jibq'a' mpregudikat. L-eccezzjoni ulterjuri kellha tigi deciza a bazi tal-mod kif ir-rikorrenti mpostat il-kawza u xejn iktar. Għalhekk jibqghu mpregudikati kwistjonijiet bhal per ezempju jekk ir-rikorrenti kinitx impiegata bhala *person of trust*, japplikawx l-eccezzjonijiet kontemplati fl-istess ligi sussidjarja u materji ohra.

Għal dawn il-motivi tilqa' l-appell u:

- i. **Thassar id-decizjoni tat-Tribunal Industrijali tat-12 ta' Ottubru, 2015.**
- ii. **Tichad l-eccezzjoni ulterjuri li l-azzjoni hi perenta.**

Spejjez taz-zewg istanzi a karigu tal-appellati.

Tordna l-l-Registratur sabiex minnufih jibghat l-atti lura quddiem it-Tribunal Industrijali sabiex jissokta bis-smiegh tal-kaz.

Anthony Ellul.